

Инсталиране на софтуер.

Операционната система разполага с набор от стандартни приложни програми (Calculator, Paint, Notepad, CD Player, Sound Recorder и други), но с тях потребителите могат да извършват малка част от ежедневните си задачи. За конкретните нужди и потребности, свързани със спецификата на работа или личните интереси, се налага да се добавят различни програми, които да удовлетворят тези потребности. Търсенето на подходящите програми изисква много време, задълбочено анализиране и понякога значителни финансови средства.

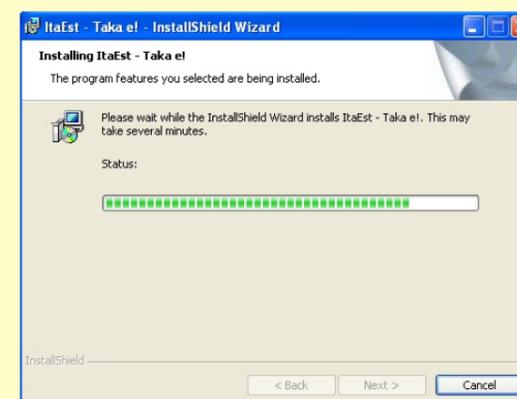
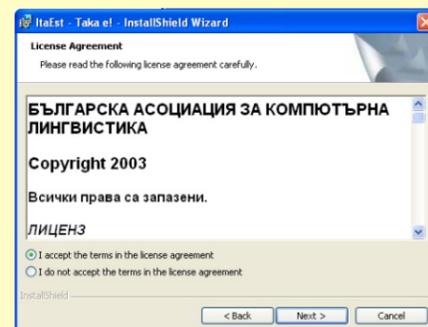
По своята същност софтуера е продукт на интелектуално творчество, принадлежи на своите създатели и се закриля от Закона за авторското право и сродните му права. Основното действие, което е обект на правна защита, е възпроизвеждането на копия на компютърните програми и публичното им представяне. За да се придобие законно право да се използва дадена програма, тя трябва да се закупи от притежателя на авторските ѝ права или от оторизиран дистрибутор. В процеса на лицензиране се подписва лицензионно споразумение и се получава дистрибутивен пакет, който включва оригинално копие на инсталиращата програма, оригинален серийен номер за регистрация и оригинална документация (за помощ при нейното използване, преведена на съответния език).

В съвременните условия на ежедневно използване на различни услуги в Интернет, все повече потребители имат бърз достъп до световните информационни ресурси и до

софтуерни продукти, предлагани с лицензионни права, различни от тези на авторските. Това са безплатни програми (free software), свободно разпространявани програми (freeware), програми за временно ползване (share-

ware) и демонстрационни програми (demo). Най-популярните и лесни за достъп са безплатните и свободно разпространяваните програми, които много често се инсталират бързо, без регистрационен номер и най-важното не изискват големи системните ресурси. А при доказана неефективност, също толкова бързо могат да се премахнат от компютъра (като се деинсталират). Shareware програмите имат ограничен срок за използване (определен брой дни или определен брой стартирания), след който основна част от функционалните им възможности са недостъпни и потребителят трябва да намери начин за лицензирането на продукта. А демонстрационните програми се предлагат с рекламна цел, могат да се използват неограничено във времето, но възможностите за съхранение, отпечатване, ползване на помощната система, са забранени за изпълнение. Инсталирането на необходимият софтуер се осъществява под управлението на инсталираща програма, която най-често е изпълним файл с име Setup. Тя създава на указано от потребителя място на твърдия диск необходимите папки, пренася в тях файловете на програмата и създава връзките между собствените файлове и системните файлове на операционната система.

Последната стъпка е особено важна заради факта, че всички инсталирани програми на компютъра използват общи, системни ресурси. Затова колкото повече приложения има инсталирани на компютъра, толкова е по-голяма вероятността вече да има такива

файлове, които са нужни за разпознаването на типа на файловете или като цяло за работата на новото приложение. Проблеми могат да възникнат при деинсталирането на дадено приложение, защото е възможно да се изтрият всички файлове с които то е работило, а това доведе до загуби на общи ресурси, използвани от по-късно инсталираните приложения и те съответно да не могат да работят нормално. Това от своя страна може да доведе и до други проблеми, свързани със загубата на данни. Затова след инсталирането на приложението е важно да се направят нужните настройки за отделно съхраняване на файловете с данни, създадени с приложението, от устройството и папките в които то е инсталирано. Освен това, повечето от програмите (при стартиране) предлагат възможност за автоматично актуализиране чрез връзка към уеб сайта на производителя. Новите файлове се записват в папките на приложението и по никакъв начин не засягат данните, създадени с предходната му версия.

За удобство и улеснение на потребителят при работата с инсталираните програми, те създават на работния плот препратки към

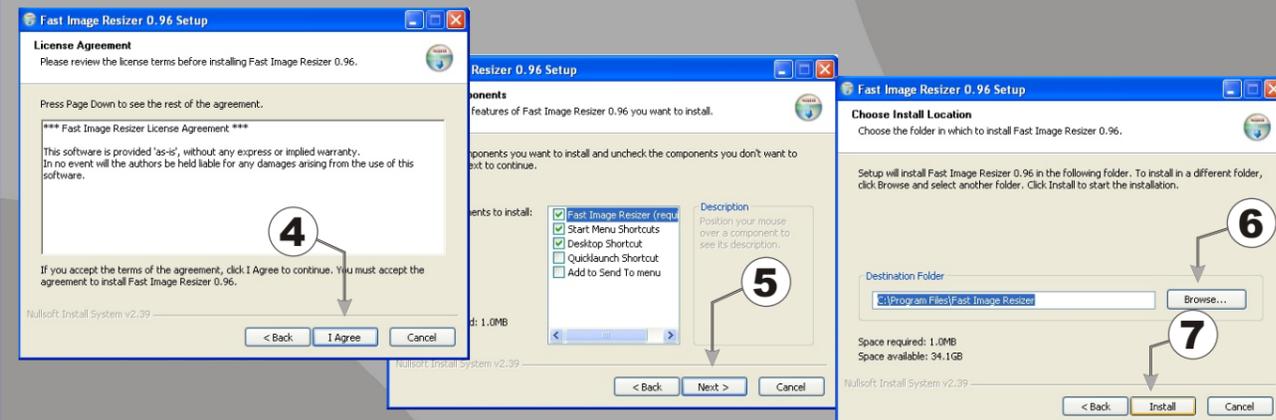
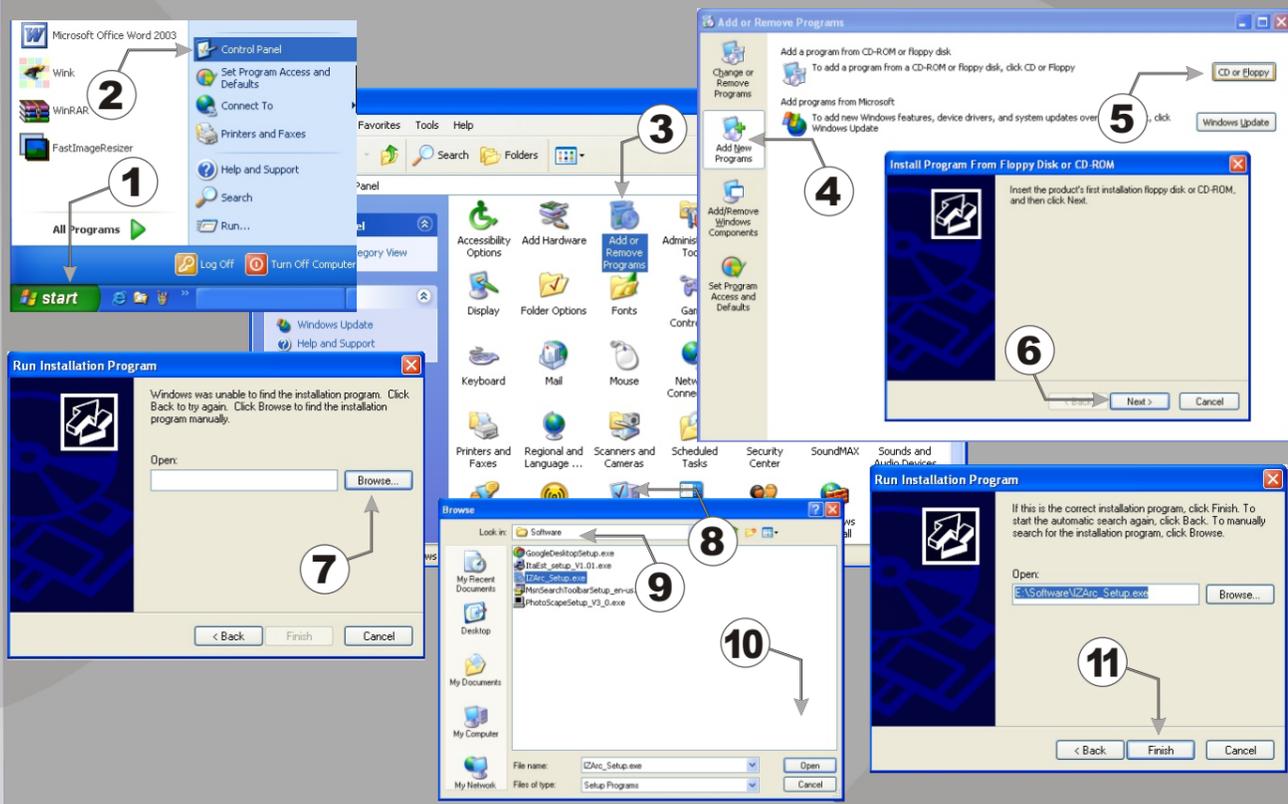
изпълнимите им файлове и добавя тази препратки към менюто All Programs, а след допълнителна настройка - и към лентата с икони за бърз достъп Quick Launch (в лентата със задачи, до бутона Start).

Като се има в предвид, че на един компютър се използват няколко потребителски акаунта (администратор, конкретен профил, гост), даващи различни права на достъп до ресурсите на компютъра, то в процеса на инсталиране на нова програма, трябва да се укаже кои от акаунтите ще я ползват. Повечето програми изискват инсталиране с администраторски права, а в папката All Users създават препратки за изграждане Start-менюто за всеки друг потребителски акаунт. Системният администратор, освен за поддръжка работоспособността на компютърната мрежа, се грижи за инсталирането на необходимите програми, кои акаунти да ги използва и съответно да ги деинсталира.

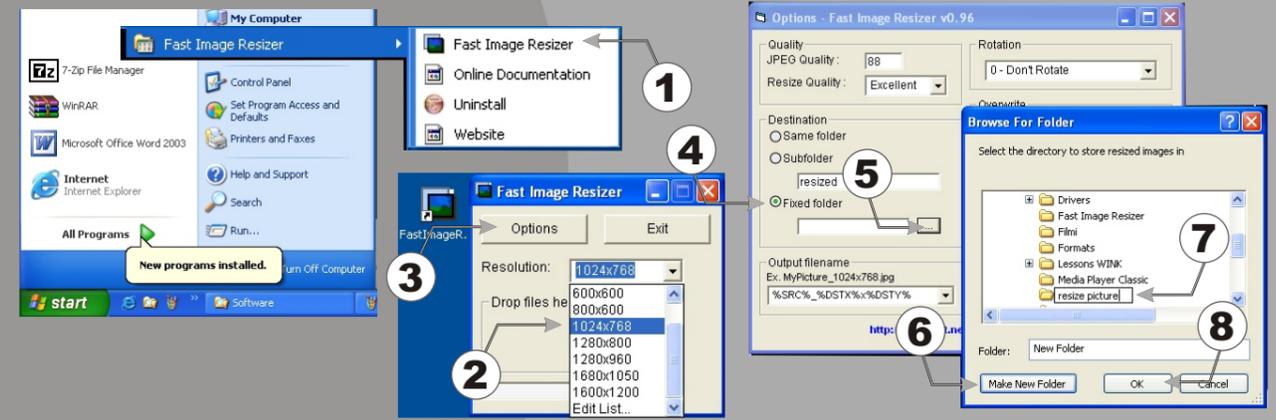
Операционната система притежава специално средство за управление процеса на инсталиране и деинсталиране на приложения (Add/Remove Programs), което е достъпно от Control Panel.

1 Инсталирайте архивиращата програма IZArc на твърдия диск според указанията на вашия учител. Инсталиращата програма е в папката Software на компактдиска.

Ако на компютъра вече има инсталирана тази програма, изпълнете задачата като инсталирате друга архивираща програма - 7z, WinRAR, WinZip, WinAce, от папката Software на компактдиска. С предназначението на архивиращите програми ще се запознаете в урок №7.

3 Стартирайте инсталирана в задача 2 програма. Направете настройки за желаната резолюция на снимките (примерно 1024x768) и за папката, в която да се копират снимките с променени размери (с име resize picture на втори дял на твърдия диск).

4 Променете разделителната способност на указаните графични файлове от папката Images на компактдиска и сравнете получените размери на снимките.

2 От папката Software на компактдиска инсталирайте програмата за преоразмеряване на снимки Fast Image Resizer на втори дял на твърдия диск

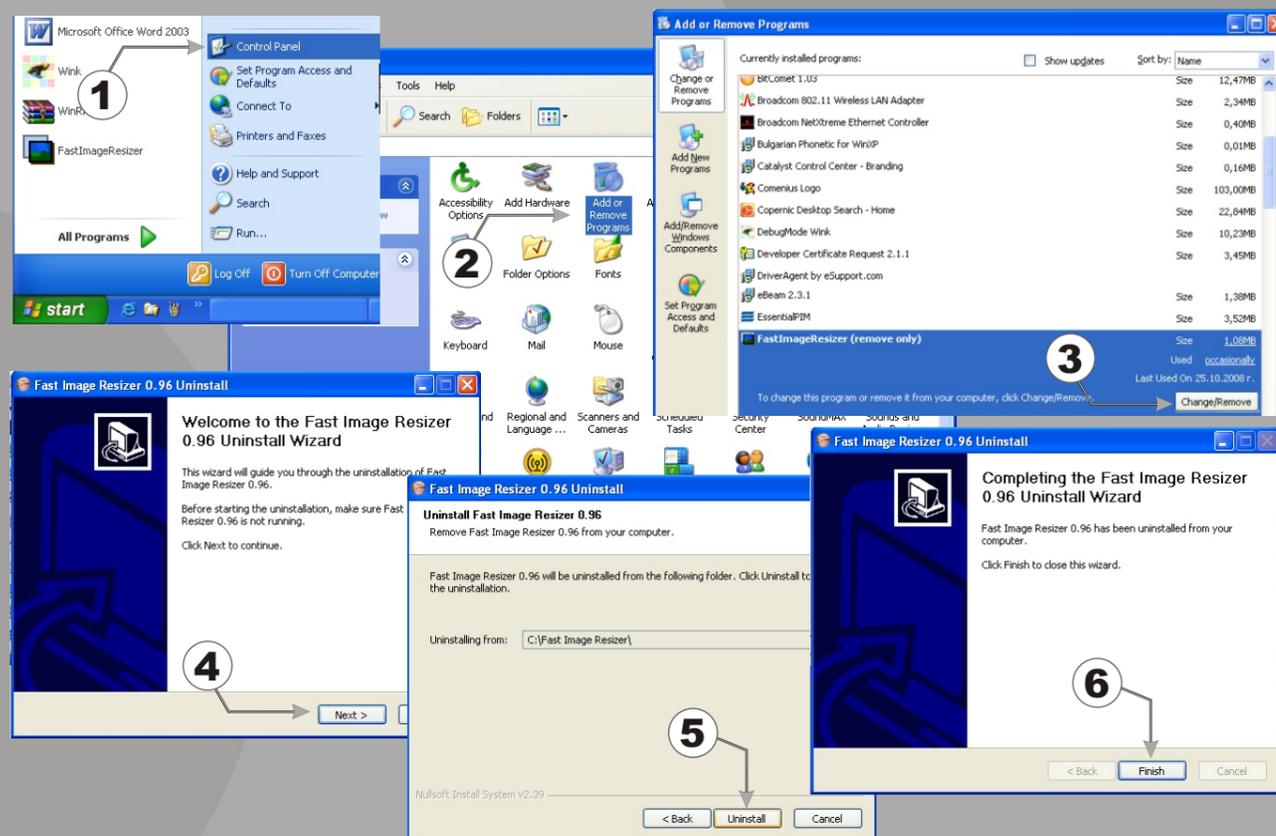
Първоначален размер	Име на графичния файл	Получен размер при 1024x768	Получен размер при 800x600
	PA040832		
	PA040833		
	PA040835		

Чрез влачене с натиснат ляв бутон на мишката, избраните файлове се пренасят до областта от екрана на програмата Drop files here. Процесът на преоразмеряване се проследява и се отчита времето (в секунди) за което е изпълнена задачата.

За да направите сравнение в размерите на снимките, отворете папката на твърдия диск, която зададохте като изходяща при настройката на програмата.

5 Деинсталирайте програмата **Fast Image Resizer**.

7 Инсталирайте на твърдия диск програмата, чиито инсталационен файл **thediction.com_08Beta4.exe** се намира в папката **Software** на компактдиска. Стартирате програмата и проверете за нова актуализация. Създайте препратка в **Start** менюто и в лентата **Quick Launch**.

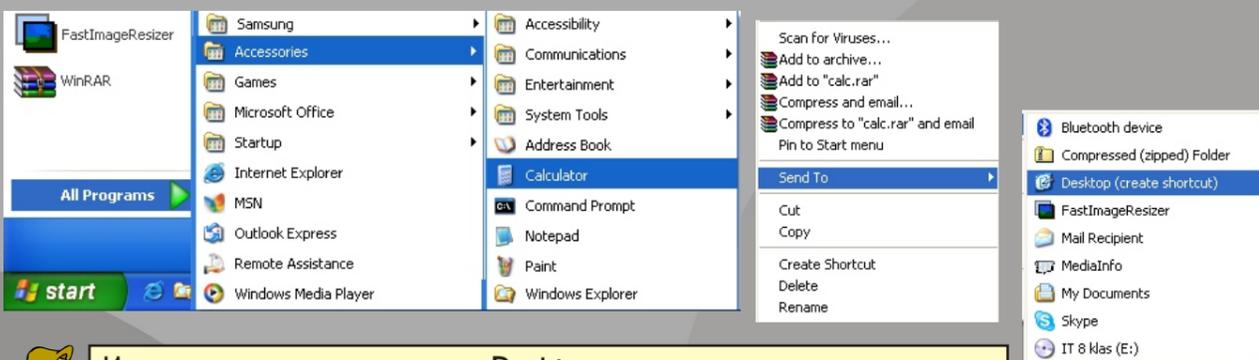
Инсталираната програма е най-използвания компютърен речник за превод от английски на български език и обратно.

За да е видима лентата с икони за бърз достъп, щракнете с десен бутон върху Taskbar и изберете командата **Properties**. В страница с етикет **Show Quick Launch**. Добавянето на препратка в тази лента става чрез влачене на препратката от работния плот до желаната позиция в нея.

8 С помощта на програмата **SA Dictionary** преведете на английски език думите:

Дейност	
Добавям	
Решение	
Професия	
Преводач	
Превеждам	
Инсталирам	
Изтривам	
Отстранявам	

6 Създайте препратки на програмите **Calculator** и **Paint** (от **Accessories**) на работния плот и в областта на менюто **Start** за най-често използвани програми.

Иконата на препратка върху **Desktop**-а се различава от иконата на истинската програма по черната стрелка в долния ляв ъгъл. Това означава, че това е само указател до мястото, където е записан изпълнимия файл на програмата.

За да се види създадената препратка всички прозорци трябва да са минимизирани. Натиска се бутон **Start** и чрез влачене с натиснат ляв бутон на мишката препратката се премества над разделителната линия в **Start** менюто. При необходимост от премахване на препратка от **Start** менюто се щраква с десен бутон върху нея и от контекстното меню се избира **Remove from The List**.

9 Деинсталирайте програмата **SA Dictionary 2008 Beta 4**.

@ Инсталирайте на домашния си компютър програмата **Flash Slideshow Maker Professional**, чиито едноименен инсталационен файл се намира в папката **Software** на компактдиска. Разгледайте възможностите на програмата. Създайте флеш анимация с поне 5 снимки, чиито размери предварително сте намалили (с програмата **Fast Image Resizer**).